

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissyttrande över promemorian Uppgiftsskyldighet för utförare inom socialtjänsten

Ert diarienummer S2022/02856

Sammanfattning

Förvaltningsrätten har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, inget att erinra mot de förslag som lämnas i promemorian.

Förvaltningsrätten vill dock föra fram synpunkter på förslaget i enlighet med vad som framgår nedan.

Behovet av en reglering

Den föreslagna regleringen i 12 kap. 11 § socialtjänstlagen (2001:453) innebär en skyldighet för vissa utförare av insatser och andra uppgifter att lämna ut uppgifter till ansvarig socialnämnd. Enligt förslaget är de uppgifter som ska lämnas ut sådana som socialnämnden behöver för kvalitetssäkring, administration, uppföljning eller utvärdering samt sådana uppgifter som nämnden behöver för att erbjuda en fast omsorgs-kontakt enligt 4 kap. 2 b § socialtjänstlagen.

Förvaltningsrätten anser, i likhet med vad som framgår av promemorian, att det finns ett behov av att reglera frågan om uppgiftsskyldighet för andra myndigheter i förhållande till socialnämnden. I denna del har förvaltningsrätten beaktat att det som huvudregel råder sekretess mellan myndigheter och att det inte finns någon tillämplig sekretessbrytande bestämmelse som gör det möjligt att lämna uppgifter på det sätt som föreslås.

Mellan socialnämnden och enskilda utförare gäller inte sekretess på samma sätt som mellan myndigheter. Frågan blir då om bestämmelsen om tystnadsplikt i 15 kap. 1 § socialtjänstlagen utgör ett hinder för enskilda att lämna uppgifter till socialnämnden.

Av 15 kap. 1 § socialtjänstlagen framgår att den som är eller har varit verksam inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som avser insatser enligt den lagen inte får obehörigen röja vad han eller hon därvid har fått veta om enskildas personliga förhållanden.

Förvaltningsrätten delar de slutsatser som redovisas i betänkandet Socialtjänsten Integritet – Effektivitet (SOU 2009:32) och anser att uppgifter som lämnas från en enskild utförare till socialnämnden inte kan utgöra

ett obehörigt röjande. I detta sammanhang noterar förvaltningsrätten vidare att socialnämnden har möjlighet att reglera uppgiftslämnandet genom avtal med den enskilde utföraren.

Av det ovan sagda följer att behovet av en reglering i förhållande till enskilda utförare kan ifrågasättas.

I betänkandena Rätt information på rätt plats i rätt tid (SOU 2014:23) samt Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning (SOU 2017:38) anges att det finns en tystnadspliktsgräns mellan den privata utföraren och huvudmannen. Förvaltningsrätten anser att det är olyckligt att dessa slutsatser har fått ett sådant genomslag. Om föreslagen reglering och ytterligare motsvarande regleringar införs finns en risk att innebörden av begreppen av tystnadsplikt och obehörigt röjande urholkas. Det skulle kunna innebära att såväl myndigheter som enskilda utförare även beträffande andra lagreglerade tystnadsplikter får uppfattningen att det i motsvarande situationer krävs en lagstadgad uppgiftsskyldighet för att enskilda utförare ska kunna lämna uppgifter till huvudmannen.

Regleringens utformning

En förutsättning för att en bestämmelse om uppgiftsskyldighet ska vara sekretessbrytande är att den uppfyller vissa krav på konkretion. Så kan vara fallet om den tar sikte på utlämnande av uppgifter av speciellt slag, om den gäller en viss myndighets rätt att få del av uppgifter i allmänhet eller om den avser en skyldighet för en viss myndighet att lämna andra myndigheter information (se prop. 1979/80:2 Del A s. 322).

Som nämnts ovan innebär den föreslagna regleringen en skyldighet för vissa utförare av insatser och andra uppgifter enligt socialtjänstlagen att lämna ut uppgifter till ansvarig socialnämnd.

Förvaltningsrätten anser att det inte tydligt framgår av den föreslagna regleringen vad för slags uppgifter som utföraren är skyldig att lämna ut. Bestämmelsen är inte heller generellt utformad, utan är begränsad till uppgifter som avser socialnämndens behov. Särskilt för enskilda utförare torde det vara svårt att avgöra vilka uppgifter som socialnämnden verkligen behöver och därmed hur omfattande uppgiftsskyldigheten är. Vid en jämförelse med andra regleringar av motsvarande slag framstår den föreslagna uppgiftsskyldigheten som mindre preciserad (jfr t.ex. 12 kap. 10 § tredje stycket 2 socialtjänstlagen och 6 kap. 15 § patient-säkerhetslagen [2010:659]).

Beredning och beslut

Detta remissyttrande har beslutats av chefsrådmannen Ulrika Geijer. I handläggningen har även förvaltningsrättsfiskalen Kristofer Persson Kärki (föredragande) deltagit.

Ulrika Geijer

Kristofer Persson Kärki